

Astăzi, Marți, 10 Iunie, 2025

Sf. Mc. Alexandru și Antonina; Sf. Sfințit Mc. Timotei, episcopul Prusei

Romani 1

¹ Pavel, rob al lui Iisus Hristos, apostol chemat¹, ales² pentru Evanghelia lui Dumnezeu

² pe care'n Sfintele Scripturi prin profeții Săi mai dinainte a făgăduit-o

³ despre Fiul Său, Cel din sămânța lui David născut după trup,

⁴ iar după Duhul Sfințeniei³ rânduit Fiu al lui Dumnezeu întru putere dintru'nvierea din morți⁴, Iisus Hristos, Domnul nostru,

⁵ prin Care noi am primit⁵ har și apostolie, pentru ca'ntru numele

¹ Apostol chemat: titlu de sacralitate, pe care Pavel și-l acordă în repetata lui aserțiune că, deși venit mai târziu, autoritatea lui nu e mai mică decât a celor doisprezece.

² Înțelesul complet al cuvântului: pus deoparte și păstrat în rezervă pentru o misiune specială.

³ = Duhul Sfânt.

⁴ Învierea lui Hristos este izvorul oricărei garanții asupra puterii lui Dumnezeu.

⁵ Întrucât creștinii din Roma (cel puțin o parte) nu sunt convertiții săi direcți, ci ai altor apostoli, Pavel generalizează.

Său să fie credința adusă spre ascultare⁶ la toate neamurile,

⁶ între care sunteți și voi, chemați⁷ ai lui Iisus Hristos;

⁷ tuturor celor ce sunteți în Roma, iubiți ai lui Dumnezeu, sfinți prin chemare⁸: Har vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos!⁹

[...]

¹³ Fraților, nu vreau să nu știți că de multe ori mi-am pus în gând să vin la voi – dar pân'acum am fost împiedicat –, pentru ca și'n-tre voi să am vreo roadă ca și'n-tre celelalte neamuri.

¹⁴ Dator le sunt și Elinilor¹⁰ și

⁶ Grecesul *ypakoúo* înseamnă, în același timp, a recepta mesajul și a i te supune (în cazul de față, Evanghelia).

⁷ Pavel le oferă și creștinilor din Roma titlul de noblete pe care și-l atribuisese luiși.

⁸ Literal: sfinți chemați. În limbajul Noului Testament, creștinii veacului primar erau numiți „sfinți”, cu înțelesul: aleși și sfințiți de Dumnezeu în vederea unei misiuni.

⁹ Salutarea e corolarul unei introduceri solemne, de mare densitate teologică.

¹⁰ Spre deosebire de „barbari”, Elinii

barbarilor, și înțelepților și neînțelepților.

¹⁵ Așa că din parte-mi sunt gata să vă vestesc Evanghelia și vouă, celor din Roma.

¹⁶ Că eu nu mă rușinez de Evanghelia lui Hristos; pentru că ea este putere a lui Dumnezeu spre mântuire tot celui ce crede, întâi iudeului și de asemenea elinului¹¹.

¹⁷ Căci în ea dreptatea lui Dumnezeu se descoperă din credință spre credință, așa cum este scris: **Iar dreptul din credință va trăi.**

Matei 4

²⁵ Și mulțimi numeroase mergeau după El, din Galileea, din Decapole¹², din Ierusalim, din Iudeea și de dincolo de Iordan.

Matei 5

¹ Văzând Iisus mulțimile, S'a suit în munte: și șezând El, au venit la Dânsul ucenicii Săi.

erau păgâni cultivați.

¹¹ În ordinea istorică, Evreii se bucură de prioritate în vestirea Evangheliei.

¹² Decapole: federația a zece cetăți grecești întemeiate în Palestina de către urmașii lui Alexandru cel Mare; regiune situată între Iordan, lacul Ghenizaret și Transiordania. Așadar, și păgânii erau interesați de predica lui Iisus.

² Și, deschizându-Și gura, îi învăța, zicând:

³ „Fericiți cei săraci cu duhul¹³, că a lor este împărăția cerurilor.

⁴ Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

⁵ Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

⁶ Fericiți cei ce flămânzesc și însetează de dreptate, că aceia se vor sătura.

⁷ Fericiți cei milostivi, că aceia se

¹³ „Cei săraci cu duhul” (în nici un caz: Cei săraci cu intelectul!) are două înțelesuri, ambele duhovnicești: 1) Săracul care și-a asumat lăuntric starea de sărăcie și o îndură cu demnitate umană și nădejde cerească; bogatul care nu e dependent lăuntric de propria sa bogăție și care, atunci când o pierde, parțial sau total, rămâne un om liber. 2) Pornind de la antropologia paulină, mistica răsăriteană postulează că duhul omului este partea superioară – fină, inefabilă – a sufletului (fără a fi altceva decât acesta), prin care omul poate intra în contact direct (entaz) cu Duhul Sfânt. Pentru ca această experiență să fie posibilă, e nevoie ca duhul omului să devină „sărac” de orice patimi sau impurități; astfel eliberat, duhul devine disponibil pentru înduhovnicire și, în consecință, pentru împărăția cerurilor. – Pe de altă parte, în limbajul evanghelic, termenul „sărac” poate însemna și „smerit”, „umil”, „supus”, „ascultător”, având întotdeauna o conotație pozitivă. – Sensul este înrudit cu acela al versetului 8: „Fericiți cei curați cu inima”.

vor milui.

8 Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

9 Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

10 Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor.

11 Fericiți veți fi când din pricina Mea vă vor ocări și vă vor prigoni și, mințind, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră.¹⁴

12 Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri, că așa i-au prigunit pe profeții de dinaintea voastră.

13 Voi sunteți sarea pământului; dacă sarea-și va pierde gustul, cu ce se va săra?; de nimic nu mai e bună, decât să fie aruncată afară și călcată în picioare de oameni.¹⁵

¹⁴ „... mințind, vor zice tot cuvântul rău...”: Aici e vorba de calomnie: fericirea e făgăduită numai aceluia care sunt vorbiți de rău fără nici o acoperire, pe nedrept, în chip mincinos. Sfântul Petru va atrage atenția creștinilor asupra acestui fapt (vezi 1 Ptr 2, 12 și 3, 16, precum și notele respective).

¹⁵ *Sfânta Scriptură* versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania

Tâlcuire

După botezul Domnului, când Duhul S-a pogorât asupra Lui în chip de porumbel, a fost dus de Duhul în pustie să fie ispitit.

Aidoma e și calea fiecăruia. Sfântul Isaac Sirul bagă de seamă într-un loc că de îndată ce guști dintr-o mângâiere harică sau primești de la Domnul vreun dar oarecare, trebuie să te aștepți la ispите. Ispitele acoperă lumina harului din om de proprii lui ochi, care obișnuiesc să nimicească orice virtute prin părere de sine și trufie. Ispitele acestea vin atât din afară – necazuri, umilințe, cât și dinlăuntru – cugetările pătimășe, pe care diavolul le slobozește într-adins asupra noastră, așa cum slobozești niște fiare din lanț. Ca atare, gândiți-vă cât de mare trebuință avem de a lua aminte la noi înșine și a cerceta din fir a păr cele ce se întâmplă cu noi și înlăuntru nostru, pentru a vedea de ce se întâmplă aceste lucruri și ce ne îndatorează ele să facem.¹⁶

¹⁶ Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*.